

Περίληψη - Summary

Φλέγκας Αντώνης: «Η λαϊκή βασιλοφροσύνη στον αγγλικό εμφύλιο πόλεμο, 1642-1651»

Το 1642 η Αγγλία εισήλθε σε ένα μακροχρόνιο και αιματηρό εμφύλιο πόλεμο ανάμεσα στον βασιλιά Κάρολο Α΄ και το Κοινοβούλιο. Οι δύο αντιμαχόμενες πλευρές κατάφεραν να κινητοποιήσουν με ιδεολογικά και πολιτικά μέσα μεγάλα τμήματα του αγγλικού πληθυσμού προς υποστήριξή τους. Παρότι δεν είναι λίγες οι ιστορικές μελέτες που εξετάζουν την απήχρησή του Κοινοβουλίου στα λαϊκά στρώματα, το θέμα της λαϊκής βασιλοφροσύνης στην περίοδο του εμφυλίου πολέμου παραμένει σε μεγάλο βαθμό παραμελημένο από τους ιστορικούς. Αυτή η εργασία επιδιώκει να καλύψει ορισμένα από τα κενά της ιστοριογραφίας σχετικά με τη λαϊκή βασιλοφροσύνη, καθώς και να προσφέρει μια συνολικότερη μελέτη του φαινομένου.

Στο πρώτο μέρος της εργασίας εξετάζεται η περίοδος από την ενθρόνιση του Ιακώβου Α΄ το 1603 μέχρι τη σύγκληση του Μακρόβιου Κοινοβουλίου το 1640, σε μια προσπάθεια ανίχνευσης των πολιτικών, ιδεολογικών και πολιτισμικών καταβολών της λαϊκής βασιλοφροσύνης των δεκαετιών του 1640 και του 1650. Σ' αυτό το πλαίσιο, μελετάται η μοναρχική ιδεολογία των πρώιμων Στιούαρτ, Ιακώβου Α΄ και Καρόλου Α΄, που προώθησαν μια απολυταρχική σύλληψη της μοναρχίας, σύμφωνα με την οποία ο βασιλιάς κυβερνούσε με εντολή του Θεού. Ακόμη, διερευνάται ο τρόπος με τον οποίο ο Κάρολος Α΄ επιχείρησε να νομιμοποιήσει την εξουσία του μέσα από διάφορες δημόσιες τελετουργίες, που στόχευαν στην προπαγάνδισή των αξιών της μοναρχίας στον αγγλικό λαό. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στην πολιτικοποίηση των λαϊκών στρωμάτων τη συγκεκριμένη περίοδο, καθώς και στη λαϊκή θρησκευτικότητα και το θέμα του αντιπουριτανισμού, ενός διαταξικού φαινομένου, που δημιούργησε ένα σημαντικό πολιτισμικό υπόβαθρο για την ανάπτυξη της λαϊκής βασιλοφροσύνης της περιόδου 1640-1660.

Στο δεύτερο και το τρίτο μέρος, μέσα από τη μελέτη της βασιλικής και φιλοβασιλικής προπαγάνδας, αναλύεται η ανάδυση της βασιλοφροσύνης ως διακριτής πολιτικής ιδεολογίας, που προωθούσε πλέον την ενεργή συμμετοχή του πληθυσμού στη διαδικασία υπεράσπισης της μοναρχίας και του βασιλιά. Με άλλα λόγια, μελετάται η μετάλλαξη της βασιλοφροσύνης από παθητική στάση σε ενεργητική και συνειδητή πολιτική επιλογή για τα λαϊκά στρώματα. Σ' αυτό το πλαίσιο, παρουσιάζονται ορισμένα περιστατικά δράσεων του φιλοβασιλικού πλήθους υπέρ του Καρόλου, με στόχο να αναδειχθεί η επίδραση που είχε η βασιλοφροσύνη στη λαϊκή πολιτική και κουλτούρα. Παράλληλα, περιγράφεται ο εμπλουτισμός της φιλοβασιλικής προπαγάνδας με λαϊκά και λαϊκότροπα στοιχεία, ως συνέπεια της προσπάθειας των βασιλοφρόνων να απευθυνθούν στα λαϊκά στρώματα. Κεντρικός άξονας της εργασίας είναι ότι η αλληλεπίδραση ανάμεσα στην ιδεολογία της βασιλοφροσύνης και τη λαϊκή κουλτούρα σηματοδοτεί την ανάδυση μιας αυθεντικής λαϊκής βασιλοφροσύνης, η οποία ωρίμασε σε συνθήκες δίωξης της βασιλικής παράταξης μετά την ήττα της στον πρώτο εμφύλιο πόλεμο (1642-

1646), και εκφράστηκε μέσα από εξεγέρσεις, αναταραχές, συμβολικές κινήσεις και στασιαστικό λόγο υπέρ του βασιλιά, μέχρι και την Παλινόρθωση των Στιούαρτ το 1660.

Flegkas Antonis: «Popular Royalism in the English Civil War, 1642-1651»

In 1642 England entered a long and bloody civil war between king Charles I and the Parliament. The two opposing sides managed to mobilise on their behalf a great part of the English population using ideological and political means. Even though popular parliamentarianism has been thoroughly studied, the question of the influence of royalist ideas on the English people and of popular royalism during the civil war is much neglected by historians. The aim of this thesis is to provide a comprehensive study of the phenomenon of popular royalism.

The first part of the work surveys the period from the enthronement of James I in 1603 to the calling of the Long Parliament in 1640, in an attempt to trace the political, ideological and cultural origins of popular royalism of the 1640s and 1650s. In this context, we study the monarchical ideology of the early Stuarts, James I and Charles I, who promoted an absolutist conception of monarchy, according to which the king governs by the grace of God. Moreover, we investigate the ways in which Charles I attempted to legitimise his authority through several public rituals, that aimed at preaching the values of monarchy to the English people. Furthermore, we approach the subject of the politicisation of the lower classes in this particular period, and also that of popular religiousness and the issue of anti-puritanism, a phenomenon affecting different social classes, that created an important cultural background for the development of popular royalism of the period 1640-1660. In the second and third parts, through the study of royalist propaganda, we analyse the emergence of royalism as a distinct political ideology, that promoted an active participation of the population to the defence of monarchy and the king. In other words, we study the transformation of royalism from a passive stance to an active and conscious political choice for the lower classes. In this context, we are presented with incidents of active support for Charles by the royalist crowd, aiming to highlight the influence of royalism on popular politics and culture. Moreover, we examine the enrichment of royalist propaganda with popular and populist elements, in the attempt of royalist propagandists to approach the middling and lower sorts of people. This interaction between the ideology of royalism and popular culture signals the emergence of an original popular royalism, that matured in conditions of persecution for the royal party after its defeat in the first civil war (1642-1646), and was expressed through rebellions, riots, symbolical gestures and seditious words in favor of the king, until the Restoration of the Stuarts in 1660.